

Ondernemingsplan

Vlaamse Milieumaatschappij

2021

1.	Inleiding	3
1.1.	De Vlaamse Milieumaatschappij	3
1.2.	Beleidscontext	3
1.3.	Traject 2030: VMM in transitie	3
2.	Bijdrage aan de realisatie van de ‘Beleidsnota Omgeving’	4
2.1	Strategische projecten 2021.....	4
2.2.	Beleidsdoelstellingen.....	5
2.3.	Bijdrage aan Vlaamse en Europese beleidsplannen en overlegfora	9
2.4.	Regelgevingstabel.....	9
2.5.	Communicatie initiatieven	10
3.	Organisatie-doelstellingen.....	10
4.	Horizontale ontwikkelingsdoelstellingen	12
4.1.	Aanbevelingen Audit Vlaanderen.....	12
4.2.	Opvolging personeelsbesparingen	14
4.3.	Preventieplan	14
4.4.	Diversiteitsplan.....	16
5.	Energiebesparing.....	16
6.	Bijlagen	17
	BIJLAGE 1 – Informatiefiches strategische projecten.....	17
	BIJLAGE 2 – Informatiefiches beleidsplannen	29
	BIJLAGE 3 – Regelgevingsagenda	44
	BIJLAGE 4 – Communicatie initiatieven VMM.....	47
	BIJLAGE 5 - Personeelsplan	48
	BIJLAGE 6 – Jaarrapport 2020	49

1. Inleiding

1.1. De Vlaamse Milieumaatschappij

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) is een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid. Het agentschap werd opgericht bij decreet van 7 mei 2004. De VMM behoort tot het beleidsdomein Omgeving.

Het is de missie van de VMM om voor de huidige en toekomstige generaties in Vlaanderen:

- proper, aantrekkelijk en voldoende water te waarborgen,
- gezonde lucht te bewerkstelligen,
- de klimaatadaptatie mee te sturen.

De VMM heeft als visie om haar missie te realiseren door op te treden als “Uw oplossingsgerichte partner voor een klimaatbestendige leefomgeving”.

1.2. Beleidscontext

Het Regeerakkoord 2019-2024 en de Beleidsnota Omgeving 2019-2024 van minister Zuhal Demir vormen het kader voor het Ondernemingsplan 2021.

Het ondernemingsplan heeft betrekking op de activiteiten van de VMM die ze uitvoert op basis van haar decretale opdrachten zoals omschreven in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, in het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending en in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

Het ondernemingsplan 2021 bevat een opsomming van bedrijfsprocessen en (strategische) projecten die in 2021 door de VMM opgestart worden in functie van de uitvoering van de operationele doelstellingen uit de Beleidsnota Omgeving 2019-2024.

De volgende ondernemingsplannen van deze legislatuur zorgen voor de jaarlijks verderzetting van de werking in functie van behalen van de operationele doelstellingen uit de Beleidsnota Omgeving 2019-2024. De werking van de VMM wordt geactualiseerd en bijgestuurd waar nodig. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van indicatoren.

1.3. Traject 2030: VMM in transitie

Het traject 2030 is midden 2018 opgestart om met een krimpend budget en personeelsbestand zo goed mogelijk te (blijven) voldoen aan de voortdurend veranderende vragen en verwachtingen van de samenleving. De maatschappelijke vraag is in kaart gebracht via een stakeholderbevraging. Daarnaast voerde de VMM een omgevingsanalyse uit om maatschappelijke trends te vatten en de impact op de toekomstige werking van de organisatie in te schatten. In 2019 is gestart met de voorbereiding van inhoudelijke keuzes.

In de loop van 2020 werd de missie en visie geactualiseerd en werden nieuwe beleidsdoelstellingen en organisatiedoelstellingen gedefinieerd. Die keuze is afgestemd op het Regeerakkoord en de Beleidsnota Omgeving 2019-2024.

De nieuwe beleidsdoelstellingen en organisatiedoelstellingen werden in 2020 doorvertaald in nieuwe lange termijn operationele doelstellingen, die het streefdoel vormen voor de ondernemingsplannen van de komende jaren.

Een verdere actualisering van de streefwaarden en streefdata van de nieuwe lange termijn operationele doelstellingen zal in de loop van 2021 nog gebeuren. Hierbij wordt getoetst aan het krimpend budget en personeelsbestand.

Een set van prioritaire projecten werd in de loop van 2020 alvast voorbereid om de doelstellingen te bereiken of de operationele processen te finetunen in functie van het bereiken van de vooropgestelde doelstellingen. Het merendeel van de projecten werd reeds in 2020 opgestart. In 2021 wordt de uitwerking verder gezet.

De realisatie van de lange termijn operationele doelstellingen zal vanaf 2021 worden opgevolgd aan de hand van specifieke indicatoren, nog op te stellen in 2021. De opvolging van de operationele processen gebeurt aan de hand van procesindicatoren.

De indicatoren op procesniveau of in functie van de realisatie van de lange termijn operationele doelstellingen worden jaarlijks opgevolgd en zullen leiden tot bijsturing van de werking of opstarten van bijkomende projecten.

In de loop van 2020 werd een traject VMM-DNA opgestart om, parallel aan het inhoudelijke traject, ook te werken aan de organisatiecultuur. Om te handelen en te denken naar onze nieuwe visie, moeten we daar namelijk ook onze cultuur en houding maximaal op afstemmen. Ook belangrijk hierin is het leiderschapstraject dat uitstippelt hoe leidinggevendenden hun team kunnen ondersteunen om mee de nieuwe visie uit te dragen. Dit traject zal in de loop van 2021 op volle snelheid komen.

In de loop van 2020 werd een traject opgestart om de organisatiestructuur af te stemmen op de nieuwe missie, visie en de inhoudelijke uitdagingen die in de beleidsdoelstellingen en organisatiedoelstellingen opgenomen zijn.

De VMM krijgt een netwerkstructuur, die bestaat uit een kern-, thema- en projectlaag. In de loop van 2021 wordt de nieuwe organisatiestructuur geïmplementeerd en wordt de basis gelegd voor de samenwerking binnen deze structuur (de 'organisatievorm').

2. Bijdrage aan de realisatie van de 'Beleidsnota Omgeving'

2.1 Strategische projecten 2021

Onderstaand overzicht bevat de strategische projecten die in 2021 door de VMM opgestart en uitgevoerd zullen worden in uitvoering van de operationele doelstellingen uit de beleidsnota Omgeving.

In Bijlage 1 wordt bijkomende informatie en vooropgestelde targets per strategisch project gegeven.

Strategisch project	Beleidsnota Omgeving	Link met beleidsdoelstelling VMM
1. Strategisch Plan Waterbevoorrading	12.3.2	SD 2 – SD4
2. Organisatie waterketen (organisatorisch deel en inhoudelijk deel)	12.4.1	SD 5
3. Herziening beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de nv Aquafin	12.4.1	SD 5

4. Uitvoering Blue Deal (verantwoordelijkheid VMM/betrokkenheid VMM)	12.3	SD 2 – SD 4
<ul style="list-style-type: none"> • investeringsmiddelen (WLS, Natte Natuur, Gebiedsgerichte acties) • digitalisering • circulair water (proeftuinen droogte) 		
5. Droogtewerking - opmaak afwegingskader 2.0	12.3.3	SD 2 – SD 4
6. Conceptnota beheer onbevaarbare waterlopen (reorganisatie polders en wateringen, herclassificatie waterlopen, inhoudelijke aspecten (exotenbestrijding, sedimentbeheer))	12.5.2	SD 2
7. Naar een resultaatgerichte financiering van gemeentelijke (rio-)projecten	12.4 - 12.6.2	SD 6
8. Opbouw principes datamanagement	8.1.8 - 12.1.1 - 12.2	SD 3

2.2. Beleidsdoelstellingen

Onderstaand overzicht bevat de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Milieumaatschappij en de ISE uit de beleidsnota Omgeving waar invulling of uitvoering aan wordt gegeven.

Deze beleidsdoelstellingen zijn als volgt opgebouwd. Op basis van de vernieuwde visie en missie van de VMM, zijn tien strategische doelstellingen (SD) geformuleerd. Zeven van deze strategische doelstellingen hebben betrekking op de kernprocessen van de VMM en komen in dit hoofdstuk aan bod. Drie strategische doelstellingen hebben betrekking op organisatie-ondersteunende processen en komen in hoofdstuk 3 aan bod.

Deze strategische doelstellingen liggen in principe vast tot en met 2024. Deze strategische doelstellingen zijn geconcretiseerd in lange-termijn operationele doelstellingen. Deze formuleren concreter wat de VMM wil bereiken in de periode 2021-2024 in de realisatie van deze strategisch doelstellingen. Er is een poging gedaan om deze lange-termijn doelstellingen zo SMART (Specifiek, Meetbaar, Aanvaard, Realistisch, Tijdsgebonden) mogelijk te formuleren. Deze lange termijn operationele doelstellingen zijn op dit moment richtinggevend en niet-bindend.

In het tweede kwartaal 2021 dient er immers nog een zeer belangrijke oefening te gebeuren. Laten de huidige beschikbaar middelen (VTE, budget) toe om deze lange-termijn operationele doelstellingen te realiseren? Het is zeer waarschijnlijk dat op basis van deze oefening deze LT OD dienen bijgestuurd te worden. Verder zijn er natuurlijk ook steeds (onverwachte) wijzigingen binnen de VMM (bvb. uitstroom van sleutelfiguren) of vanuit de omgeving van de VMM (beslissingen over de business cases in het kerntakenplan, nieuwe opdrachten van de minister, ...).

Hoe dan ook zijn de lange-termijn doelstellingen het kompas om de richting van het VMM transitietraject vast te leggen. Een volgende stap is dan ook het concreter uittekenen van de transitiepaden om deze LT OD te bereiken, alsmede het vastleggen van de nodige KPI (kritische sleutelindicatoren) om de opvolging van voortgang ervan te verzekeren.

Beleidsdoelstellingen	ISE 11. LUCHT	ISE 12. WATER
<p>SD¹ 1 - De VMM inventariseert, modelleert of meet gericht op een innovatieve, betrouwbare, fijnmazige manier in functie van maatschappelijke noden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LT OD² - De VMM werkt tegen (2024) verder aan de uitbouw van een (digitaal) slim en slank toestandsmeetnet voor water & lucht dat opgebouwd is vanuit een systeembenadering en in compliance is met de vigerende wetgeving. • LT OD - De VMM versterkt het op projectbasis verzamelen van fijnmazige data voor water & lucht door te (laten) meten, modelleren of inventariseren. • LT OD - De VMM heeft in Vlaanderen een leidende rol inzake waarschuwen en voorspellen van water- en luchtproblemen. 	X	X
<p>SD 2 - De VMM stuurt vanuit haar missie de beleidsontwikkeling in het beleidsdomein omgeving aan, neemt initiatief om andere beleidsdomeinen te responsabiliseren. De VMM zet daarvoor in op partnernetwerken op basis van een gedeelde visie en doelstellingenkader.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LT OD - De VMM heeft de coördinerende en leidende rol bij de opmaak van nieuwe beleidsplannen voor de thema's water en lucht. • LT OD - De VMM stuurt samen met het departement Omgeving de beleidsontwikkeling rond klimaatadaptatie, met focus op waterschaarste en droogte, wateroverlast en hittestress. • LT OD - De VMM werkt vanaf (2021) samen met het departement Omgeving een financieel ondersteunend kader uit voor steden en gemeenten ten behoeve van investeringen voor het klimaatbestendig en leefbaar maken van verstedelijkte kernen. • LT OD - De VMM neemt initiatief om de verschillende actoren te responsabiliseren, reikt instrumenten aan en zoekt mee naar oplossingen op projectniveau om tegen (2027) de doelstellingen voor het watersysteem en de waterketen mee te helpen verwezenlijken, voornamelijk ten behoeve van de waterlichamen waar VMM prioritair op inzet. • LT OD - De VMM stimuleert actief de aanpalende beleidsdomeinen om optimaal gebruik te maken van hun instrumenten (bvb VLIF, GLB, Investeringsprogramma's van beleidsdomein MOW, ..) voor het behalen van de doelstellingen van het water- en luchtbeleid. • LT OD - Tegen (2024) zet de VMM de standaard uit voor het kwaliteits-, ecologisch, peil- en sedimentbeheer voor alle onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen waarbij ook het risico op droogte- en overstromingsschade beperkt wordt. • LT OD - Vanaf (2022) voert de VMM haar stakeholdermanagementstrategie uit. • LT OD - CIW is het "Vlaams partnernetwerk voor water" in Vlaanderen, met een duidelijk engagement en wil tot samenwerking, een gedeelde visie en doelstellingenkader. • LT OD - De VMM stimuleert dat de investeringsplannen van alle partners binnen de CIW tegen (2024) maximaal op elkaar worden afgestemd. • LT OD - Tegen (2022) zijn platformwerkingen voor het integraal waterbeleid, innovatie, circulair water, digitaal water en communicatie uitgebouwd. • LT OD - Tegen (2024) is platformwerking voor luchtbeleid uitgebouwd. 	X	X
<p>SD 3 - De VMM beschikt over een dienstencatalogus waarin de diensten zijn afgelijnd in het kader van haar publieke opdracht en de diensten zijn</p>	X	X

¹ Strategische doelstelling

² Lange termijn operationele doelstelling

<p>aangegeven waarvoor en onder welke voorwaarden derden een beroep kunnen doen op de VMM (zie ook samenwerking met partners).</p> <ul style="list-style-type: none"> • LT OD - De VMM heeft in (2022) een actuele, transparante, moderne en in balans gefinancierde dienstencatalogus die maximaal tracht invulling te geven aan de concrete vragen van onze stakeholders. <ul style="list-style-type: none"> ○ Vanaf (2022) is de dienstencatalogus van de VMM gekend bij (95%) van haar stakeholders. ○ Vanaf (2024) zijn er jaarlijks (20) success stories te melden waaruit de toegevoegde waarde van de VMM blijkt ○ Vanaf (2024) is (80%) van de stakeholders tevreden over de diensten die VMM geleverd heeft. • LT OD - Naast de functie van opvolgen impact beleid, zijn de data- en kennisplatformen van de VMM tegen (2024) ook bron voor het ontwikkelen van (betalende) diensten voor bedrijven, overheid en verenigingen. 		
<p>SD 4 - De VMM werkt gebiedsgericht samen met partners aan het afstemmen, inplannen en opvolgen van de nodige maatregelen, projecten en acties.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LT OD - Om in (2027) minstens (15) al dan niet geclusterde Vlaamse oppervlaktewaterlichamen in ecologisch en kwantitatief goede toestand te hebben, neemt de VMM de leidende rol op inzake het afstemmen, inplannen, uitvoeren, opvolgen en monitoren van de nodige maatregelen. Daartoe: <ul style="list-style-type: none"> ○ zijn er tegen (2022) voor de voor VMM prioritaire Vlaamse oppervlaktewaterlichamen integrale en gedragen kosteneffectieve actie- en maatregelenprogramma's ivf het behalen van de goede toestand in (2027)³. ○ heeft VMM vanaf (2022) de investeringsprogramma's waar zij impact op heeft (investeringsprogramma beheer onbevaarbare waterlopen, GIP, OP Aquafin, middelen SGBP) afgestemd om maximaal bij te dragen aan de realisatie van de kosteneffectieve actie- en maatregelenprogramma's in de voor VMM prioritaire Vlaamse oppervlaktewaterlichamen. ○ dragen alle publieke diensten (waaronder adviesverlening en heffingen) van de VMM maximaal bij aan het behalen van de doelstellingen voor water in het bijzonder in de voor VMM prioritaire gebieden. ○ speelt het terreinwerk (beheer, handhaving, exotenbestrijding, milieuincidentenwerking) van de VMM tegen (2024) maximaal in op het behalen van de doelstellingen voor water. • LT OD - Tegen (2027) heeft VMM binnen (50) aanvullende waterlichamen samenwerkingsverbanden aangegaan om een antwoord te bieden op de maatschappelijke uitdagingen inzake waterkwaliteit, -kwantiteit en klimaatadaptatie. • LT OD - De VMM werkt gericht samen om, rekening houdend met klimaatwijziging, de beschikbaarheid van water te verzekeren voor huidige en toekomstige generaties zodat de goede kwalitatieve en kwantitatieve toestand van de grond- en oppervlaktewatersystemen worden behouden en waar nodig hersteld. • LT OD - De VMM heeft tegen (2024) (10) nieuwe samenwerkingsverbanden opgestart met lokale besturen om een betere luchtkwaliteit te verzekeren. 	X	X

³ Binnen de VMM werd een prioriteringsoefening uitgevoerd op de Vlaamse oppervlaktewaterlichamen. Hierbij werden een aantal criteria bekeken: de huidige ecologische toestand, kansen en opportuniteiten in lopende initiatieven, ... en werd ook een voldoende geografische spreiding in Vlaanderen nagestreefd. Deze oefening resulteerde in 15 gebieden waar de VMM maximaal wil op inzetten om als trekker, samen met andere partners, een antwoord te bieden op de maatschappelijk relevante uitdagingen voor water die er zijn in de Vlaamse waterlichamen van die gebieden. Bijkomend aan deze prioriteiten neemt de VMM ook zijn rol op om bij te dragen aan de realisatie van de prioriteiten zoals opgenomen in de 3e generatie SGBP.

<ul style="list-style-type: none"> • LT OD - Tegen (2024) begeleidt de VMM als oplossingsgerichte partner minstens 1 lokaal bestuur per provincie om lokale problemen rond klimaatadaptatie op te lossen. 		
<p>SD 5 - De VMM bepaalt op participatieve wijze de doelstellingen voor alle betrokkenen, responsabiliseert voor de uitvoering, evalueert de resultaten, zoekt naar en werkt samen aan optimalisaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • LT OD - De VMM toetst minstens (2-jaarlijks) of de doelstellingen van het luchtbeleid worden gehaald via de geformuleerde maatregelen en formuleert minstens (2-jaarlijks) op participatieve wijze aangepaste maatregelen voor het behalen van de doelstellingen. • LT OD - Tegen (2024) heeft de VMM op participatieve wijze de doelstellingen voor de waterketen en het watersysteem doorvertaald naar alle betrokkenen binnen het waterbeleid • LT OD - De VMM beschikt in (2022) over een Beleidsondersteunende methodologie om doelstellingen op te stellen voor de actoren in de waterketen. • LT OD - Tegen (2022) is een voorstel van nieuw organisatie-model van de waterketen ter beschikking. • LT OD - Tegen (2022) verloopt het toezicht op Aquafin volgens een vernieuwde beheersovereenkomst • LT OD - De toezichthouder beschikt tegen (2024) over een toepassing die VMM en de actoren in staat stelt om de opvolging van de doelstelling te monitoren. • LT OD - De VMM houdt vanaf (2021) als regisseur van de waterketen toezicht op een effectieve en kostenefficiënte dienstverlening en realisatie van de doelstellingen door waterbedrijven, rioolbeheerders en Aquafin. • LT OD - Tegen (2024) zet de VMM de standaard uit voor het kwaliteits-, ecologisch, peil- en sedimentbeheer voor alle onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen waarbij ook het risico op droogte- en overstromingsschade beperkt wordt (zie ook SD2). 	X	X
<p>SD 6 - De VMM bewaakt dat de maatschappelijke middelen, toegekend aan de verschillende spelers in de waterketen, op een efficiënte en effectieve manier worden aangewend zodat de waterfactuur fair en betaalbaar blijft.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LT OD - Tegen (2022) hervormt de VMM de financieringssystemen voor gemeenten en Aquafin naar een meer resultaatgerichte, flexibele en programmatorische aanpak, met sterk vereenvoudigde procedures en meer responsabilisering in de taakverdeling tussen VMM en de rioolbeheerders. • LT OD - De VMM reguleert de financiering van de waterketen door onder meer tariefregulering van de waterfactuur en het Vlaams Gewest te adviseren met het oog op een blijvend faire betaalbare waterfactuur en een goed georganiseerde en werkende watersector. 	-	X
<p>SD 7 - De VMM onderneemt en faciliteert initiatieven die innovatie bevorderen, inclusief circulaire en digitale toepassingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • LT OD - Vanaf (2021) zet VMM de toon in communicatie en kennisontsluiting rond nieuwe trends inzake water en lucht (inclusief duurzaam en circulair watergebruik). • LT OD - De VMM stuurt tegen (2022) de uitbouw van een duurzaam en circulair watergebruik in Vlaanderen en wordt hierin erkend als aanjager. • LT OD - De VMM past vanaf (2022) innovatieve werkwijzen toe, waarvan minstens (één per twee jaar) in aanmerking komen voor externe erkenning. 	X	X

Verschillende operationele processen van de Vlaamse Milieumaatschappij en in 2021 op te starten projecten geven invulling aan de realisatie van de beleidsdoelstellingen en de vooropgestelde lange termijn operationele doelstellingen.

De realisatie van de lange termijn operationele doelstellingen zal worden opgevolgd aan de hand van specifieke indicatoren.

De opvolging van de operationele processen gebeurt aan de hand van procesindicatoren.

2.3. Bijdrage aan Vlaamse en Europese beleidsplannen en overlegfora

Onderstaand overzicht bevat de Vlaamse en internationale beleidsplannen waar vanuit de Vlaamse Milieumaatschappij in 2021 toe bijgedragen wordt.

In Bijlage 2 wordt bijkomende informatie gegeven.

Beleidsplannen	Vlaams/Europees	Beleidsnota Omgeving
1. Stroomgebiedbeheerplannen	Vlaams/plan	12.3.1 OD1.
2. Strategisch Plan Waterbevoorrading (zie strategisch project)	Vlaams/plan	12.3.2
3. Mestactieplan	Vlaams/plan	12.7 SD7
4. Beleidsplan Ruimte Vlaanderen	Vlaams/plan	7.2, 7.3.3, 7.4
5. Blue Deal	Vlaams/plan	12.3.3 OD 3
6. PAS	Vlaams/plan	11.1.7 OD 7.
7. Vlaanderen Circulair	Vlaams/plan	
8. Klimaatadaptatieplan	Vlaams/plan	ISE klimaat SD1 11.2.4, 12.2.2, 12.3.2, 12.3.3
9. Luchtbeleidsplan	Vlaams/plan	11.1 SD 1.
10. Vlaams Energie- en Klimaatplan	Vlaams/plan	ISE klimaat SD2
11. GLB	Europees/plan	14.1.7 - OD 7. 12.3.4 - OD 4. 12.7.1 - OD 1.
12. Green Deal	Europees/plan	Nvt

2.4. Regelgevingstabel

In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van de wijzigingen in het regelgevend kader waar vanuit de Vlaamse Milieumaatschappij in 2021 toe bijgedragen wordt.

De bijlage bevat de beschrijving van de verschillende initiatieven en de betrokken regelgeving. De concrete bijdrage vanuit VMM wordt tijdens de maandelijkse kabinetbesprekingen verder afgestemd, alsook de verwachtingen qua oplevering (inhoud en timing) vastgelegd.

2.5. Communicatie initiatieven

In Bijlage 4 wordt een overzicht gegeven van de verschillende communicatie initiatieven waar vanuit de Vlaamse Milieumaatschappij in 2021 toe bijgedragen wordt.

De communicatie initiatieven focussen zich rond een aantal grotere thema's. Onderstaand worden niet-exhaustief een aantal van deze initiatieven weergegeven.

- **Droogteproblematiek**
  - Afwegingskader prioritair watergebruik tijdens waterschaarste
  - Curieuze Neuzen in de tuin
  - Communicatie over klimaatadaptie, met 8 webinars verspreid over het jaar voor verschillende doelgroepen en stakeholders
  - proeftuinen droogte
  - ...
- **Luchtkwaliteit**
  - Project Zuivere Lucht: digitale maatregelentoolkit luchtkwaliteit + slotevent+ lead projectcommunicatie
  - TransfAIR: communicatie AEROhelden + interactief spel AERO Adventure
  - Soft launch van vernieuwde app BelAir (30/04/21, timing onder voorbehoud)
  - ...
- **Investeringswerken**
  - Zwalmbeek-forum 3 (30/03/21, timing onder voorbehoud)
  - Kalkense meersen - werkbezoek minister Demir (31/01/21)
  - ...
- **Vlaamse samenwerkingsverbanden**
  - Online fora (02, 04, 05/03/21) Water+Land+Schap 2.0
  - ...
- **Europese projecten en programma's**
  - Life Belini: organisatie Vlaamse Waterdagen (inclusief activiteiten VMM) + campagne Fiere Rivieren + lead projectcommunicatie
  - Life Delta: communicatie werken Schulensmeer
  - Life Narmena en LIVES : actieve deelname communicatiewerkgroep
  - LIFE VAQUUMS: lead projectcommunicatie + organisatie slotevent
  - ...

In de uitrol van deze communicatie initiatieven is er zeer intensief overleg tussen de woordvoerders van de minister en de woordvoester van de VMM.

3. Organisatiedoelstellingen

Onderstaand overzicht bevat de organisatiedoelstellingen van de Vlaamse Milieumaatschappij.

De context waarin deze lange termijn operationele doelstellingen dienen geïnterpreteerd te worden is identiek aan deze van de beleidsdoelstellingen (zie paragraaf 2.3). Zij zijn richtinggevend voor de lange-termijn ontwikkeling van de VMM, maar niet-bindend.

Organisatiedoelstellingen

SD 8 - De VMM verhoogt haar wendbaarheid én efficiëntie zodat er ruimte ontstaat ten behoeve van organisatiebrede projecten die inspelen op maatschappelijke uitdagingen, innovatiekansen en lange termijn experimenten.

- LT OD - Tegen (2022) beschikt VMM over één geïntegreerd IT-netwerk.
- LT OD - Tegen (2022) werkt VMM volgens een vernieuwde IT governance strategie.
- LT OD - Tegen (2024) is de uitrol van de digitale werkplek helemaal rond.
- LT OD - Tegen (2024) is de transformatie naar clouddiensten gerealiseerd en worden zo waar mogelijk technieken zoals AI, IoT, e.a. ingezet.
- LT OD - Tegen (2024) beschikt VMM over een datacluster die een extern portaal voorziet van open data en digitale services.
- LT OD - Tegen 2024 wordt de ontwikkeling van “digitale tools” hetzij gecontinueerd, hetzij afgestemd en/of geoptimaliseerd in functie van de nieuwe missie en visie van de VMM.
- LT OD - Tegen (2024) zijn de interne ondersteunende processen (Gebouwbeheer, Boekhouding en W&S) afgestemd op de centrale dienstverlening in functie van de overdracht naar de management ondersteunende diensten van de VO.
- LT OD - Vanaf (2021) streeft VMM er naar om minstens (5%) van haar resources in VTE en middelen te realloceren in functie van de realisatie van transitieprojecten en de implementatie van het resultaat in de reguliere werking.
- LT OD - Tegen (2024) beschikt VMM over een geoptimaliseerde terrein- en monitoringwerking.
- LT OD - Uiterlijk eind (2021) is de bevoegdheidsoverdracht inzake lucht en MIRA gerealiseerd.
- LT OD - Vanaf (2022) past VMM haar vernieuwde project- en portfoliogovernance en -management toe voor alle VMM-projecten.
- LT OD - Tegen (2024) wordt (10%) van de beschikbare VTE en middelen van de VMM ingezet voor organisatiebrede projecten die inspelen op maatschappelijke uitdagingen voor lucht, waterkwaliteit, -kwantiteit en klimaatadaptatie, innovatiekansen en lange termijn experimenten.
- LT OD - Vanaf (2022) past VMM haar bedrijfsmodel externe samenwerking en projectfinanciering toe.
- LT OD - De VMM optimaliseert jaarlijks (3) processen van haar reguliere werking ifv de realisatie van de VMM-visie.
- LT OD - Tegen (2024) is de VMM-visie en de bijhorende rollen doorvertaald en geïntegreerd in al haar processen. Een intern evaluatiesysteem zorgt voor de kwaliteitsbewaking van de rollen en processen.
- LT OD - De VMM heeft tegen (2022) een radarfunctie uitgebouwd om evoluties en ontwikkelingen mbt water, lucht en klimaatadaptatie tijdig te capteren en door te vertalen naar haar interne werking.
- LT OD - De VMM zet vanaf (2021) jaarplannen op om haar data-, informatie- en kennismanagement te optimaliseren en voert deze plannen uit.
- LT OD - Tegen (2024) streeft de VMM een maturiteitsscore risicomangement van (3,5) na.

SD 9 - De VMM heeft tevreden en betrokken medewerkers die de nieuwe visie uitdragen en toepassen.

- LT OD - De VMM heeft (90%) tevreden en betrokken medewerkers.
- LT OD - De VMM zorgt er voor dat vanaf (2023) alle functiebeschrijvingen en nieuwe functies maximaal aansluiten bij de visie en de organisatiedoelen en dat bovendien de ontplooiingskansen voor de medewerkers hierop zijn afgestemd en gekend zijn.
- LT OD - Elke medewerker van de VMM kent vanaf (2022) de vernieuwde basiswaarden van de VMM, kan deze vertalen naar de eigen werksituatie en draagt die ook uit.
- LT OD - VMM voert haar visie inzake verandercultuur uit.

SD 10 - De VMM is een maatschappelijke verantwoorde organisatie die een voorbeeldrol opneemt inzake milieuprestaties ten aanzien van andere overheden, bedrijven en burgers

- LT OD - Als maatschappelijke verantwoorde organisatie
  - Is de VMM EMAS geregistreerd voor alle locaties.
  - Zet VMM jaarlijks een stap richting klimaatneutraliteit
  - Zet VMM jaarlijks een stap richting 100 % circulariteit

○ Streeft de VMM naar maximale invulling als sociale werkgever (zoals vastgelegd door de VO)   ○ Wil de VMM maximaal bijdragen aan de SDG's en koopt de VMM 100% duurzaam aan.

Verschillende operationele processen van de Vlaamse Milieumaatschappij en in 2021 op te starten projecten geven invulling aan de realisatie van deze organisatiedoelstellingen en de vooropgestelde lange termijn operationele doelstellingen.

De realisatie van de lange termijn operationele doelstellingen zal worden opgevolgd aan de hand van specifieke indicatoren.

De opvolging van de operationele processen gebeurt aan de hand van procesindicatoren.

4. Horizontale ontwikkelingsdoelstellingen

4.1. Aanbevelingen Audit Vlaanderen

De burger verwacht een efficiënte en effectieve overheid. De VMM optimaliseert de werking van haar organisatie verder. Hierbij wordt rekening gehouden met de standaarden die binnen de Vlaamse overheid voorop worden gesteld en met de aanbevelingen die door Audit Vlaanderen geformuleerd worden.

De VMM bestendigt de maturiteit van de organisatie

De VMM bestendigt, binnen de context van de beschikbare middelen, de behaalde maturiteit en verhoogt deze waar nodig en mogelijk. Het traject dat de VMM daarvoor doorloopt bestaat uit stappen die gezet worden binnen de verschillende thema's die deel uit maken van de leidraad Organisatiebeheersing van de Vlaamse Overheid. Hierbij gaan we zoveel mogelijk uit van het principe plan – do – check –act.

Ook bij de verschillende projecten wordt rekening gehouden met de aspecten die in de verschillende thema's aan bod komen.

De VMM werkt volgens de thema's van de leidraad Organisatiebeheersing

Doelstellingen-, proces- en risicomanagement

De VMM maakt werk van de verdere afstemming op de werkzaamheden van het proceshuis zoals gebruikt voor het kerntakenplan – bv. afstemming binnen BCM, informatieveiligheid, ICT-architectuur ...

Verdere concrete procesverbeteringen worden uitgevoerd met het oog op efficiëntieverhoging.

Concreet wordt verder werk gemaakt van de EMAS-registratie van de locaties van de VMM en worden de systemen voor risicobeheer en kennismanagement verder uitgebouwd.

Middels een goed uitgebouwd klachtenmanagement, inzet op duurzame overheidsopdrachten, opvolging en advisering van de toepassing van de regelgeving en opvolging van de rechtspraak, wordt de kwaliteit van de interne processen bewaakt en bijgestuurd.

In het kader van risicomanagement werkt de VMM dit verder uit op (productie-)procesniveau, voert zij jaarlijks een detectie-audit overheidsopdrachten uit, doorloopt zij de BCM-cyclus en voert zij het meerjareninformatieveiligheidsplan uit.

HRM

Bij het vastleggen van het gevoerde HRM-beleid wordt rekening gehouden met de managementcode van de Vlaamse Overheid.

Organisatiecultuur

De VMM investeert sterk in waarden en personeelsbetrokkenheid.

Financieel management

Zoals voorgaande jaren integreert de VMM de opgelegde besparing in de financiële cyclus van de VMM. Er wordt daarbij blijvend werk gemaakt van de integratie, verbetering en/of ontwikkeling van de noodzakelijke opvolgingsinstrumenten. Middels een functioneel boekhoudsysteem voert de VMM een transparant budgetbeheer met het oog op de realisatie van de organisatiedoelstellingen. De VMM blijft een leidende rol spelen op het vlak van e-invoicing.

Belanghebbendenmanagement

De VMM stemt haar werking af op maatschappelijke noden en werkt hiervoor actief samen met belanghebbenden.

Monitoring

De VMM zal indicatoren uitwerken, opvolgen en waar nodig haar werking hierop bijsturen.

Organisatiestructuur

De VMM zet blijvend in op het verbeteren van elementen zoals projectmanagement - gebiedsgerichte werking en zal hiertoe de nodig aanpassingen aan de organisatiestructuur doorvoeren.

Informatie en communicatie

Ook voor het thema informatie en communicatie wordt het gevoerde beleid bestendigd en waar mogelijk de efficiëntie verhoogd.

Er wordt werk gemaakt van de verdere uitvoering van de informatiebeheersplannen. Daarom is het essentieel dat de gegevens worden gestandaardiseerd en gedocumenteerd in een data- en informatiearchitectuur. Open data en maximale gegevensdeling blijven ook hier de rode draad.

Facility management

De VMM stemt haar huisvesting (en huisvestingsplannen) verder af met de beslissing van de Vlaamse Regering met oog voor efficiëntieverhoging. De VMM blijft daarbij inzetten op duurzaam aankoopbeheer en de vergroening van het wagenpark.

ICT

Inzake ICT zet de VMM in op het informatiseren en automatiseren volgens het programma "Radicaal Digitaal".

Waar mogelijk worden bevestigingen van de doelgroepen via formulieren omgezet in een elektronische versie, waarbij rekening wordt gehouden met het MAGDA-principe.

De afstemming op het beleid inzake informatieveiligheid, met oog voor privacy, wordt blijvend opgevolgd en waar mogelijk afgesteld/ aangesloten bij de centrale voorzieningen.

De VMM blijft daarbij inzetten op ICT-architectuur, ICT-veiligheid en "Groene ICT".

Waar mogelijk en relevant stemt de VMM haar ICT-beleid af op het beleid van andere Vlaamse overheidsinstellingen.

De VMM geeft invulling aan de aanbevelingen van Audit Vlaanderen

Jaarlijks wordt een werkplan Organisatiebeheersing uitgewerkt waarin de aanbevelingen van Audit Vlaanderen opgenomen worden. De aanbevelingen worden opgevolgd zodat ze binnen een redelijke termijn de status 'gerealiseerd' krijgen.

In 2021 wordt werk gemaakt van:

- Bepalen visie en risicobewustzijn VMM
- Strategische risicobeoordeling
- Operationele risicobeoordeling
  - verbonden aan strategie (operationele doelstellingen)
  - projectrisico's T2030
  - verbonden aan werking (reguliere processen)
- Verdere opzet opvolgings- en rapporteringstool beheersmaatregelen

4.2. Opvolging personeelsbesparingen

Voor de lopende legislatuur bedraagt de opgelegde besparing voor de VMM 59 personeelsleden en 3,068 miljoen euro aan loonkrediet. De 59 personeelsleden werden als volgt verdeeld: 11 in 2020, 12 in de volgende jaren.

Als startbasis van de besparingsdoelstelling wordt voor de VMM een personeelsaantal van 879 (correctie op de besparingsdoelstelling 881 van de vorige besparingsronde) genomen, wat betekent dat de VMM op 31 december 2024 nog maximaal 820 personeelsleden mag tellen. Wanneer als uitgangspunt het gecorrigeerde personeelsaantal conform definitie AgO wordt genomen, moet de VMM 46 koppen besparen. Daar staat tegenover dat er in de periode 2020-2024 minimaal 67 personeelsleden met pensioen gaan (gekende vervroegde pensioneringen + personeelsleden die 65 jaar worden in de periode).

Zoals blijkt uit de rapportering op het Voorzitterscollege heeft de VMM inmiddels de vooropgestelde besparing met betrekking tot het aantal personeelsleden d.d. 31/12/2020 gerealiseerd.

In 2021 gaan 25 personeelsleden op pensioen, 14 vervroegd (aanvragen gekend op 26/02/2020), 11 wegens bereiken van de pensioenleeftijd.

De keuzes over hoe de besparingen qua middelen en VTE de komende jaren worden gerealiseerd, hangen samen met de verdere uitrol van het Traject 2030 en de te nemen beslissingen in kader van het kerntakendebat.

4.3. Preventieplan

Het Preventieplan 2021 van de VMM bevat in uitvoering van het Globaal Preventieplan 2021-2025 de maatregelen die in 2021 genomen worden ter bevordering van het welzijn en ter preventie van de psychosociale belasting veroorzaakt door het werk. Het Preventieplan 2021 bevat de volgende prioritaire doelstellingen:

Elektrische dossiers

Naar aanleiding van het koninklijk besluit van 4 december 2012 betreffende de minimale voorschriften inzake veiligheid van elektrische installaties op arbeidsplaatsen, werd voor alle locaties in eigen beheer in 2014 een risicoanalyse en/of eerste controle uitgevoerd op de elektrische installaties (hoog- en laagspanning). Op basis hiervan werden per locatie de nodige acties opgestart om inbreuken weg te werken.

In 2021 wordt verder gecontroleerd of de dossiers van de verschillende locaties zijn geactualiseerd en aangevuld.

Op basis van de geactualiseerde risicoanalyse van de elektrische installaties van de gebouwen te Aalst zal bekeken worden op welke manier de nog resterende generieke opmerkingen waarover onduidelijkheid was, kunnen opgevolgd worden en welke risicoanalyses nog dienen geactualiseerd te worden.

Legionellapreventie

Naast de opvolging via een meetprogramma worden specifieke maatregelen door de aanpassingen van het HVAC genomen op de locatie Oostende.

Opvolging asbesthoudend materiaal

Geplande maatregelen in kader van het koninklijk besluit van 16 maart 2016 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op de verschillende locaties:

- Aalst: herevaluatie periodieke metingen op de verschillende verdiepingen volgens asbestbeheersplan en eventuele bijsturing beheersplan;
- communicatie op basis van FAQ en resultaten metingen.

Actieplan binnenluchtkwaliteit

Volgens het koninklijk besluit van 2 mei 2019 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk inzake de binnenluchtkwaliteit in werklokalen zorgt de werkgever ervoor dat de werknemers in de werklokalen over een goede binnenluchtkwaliteit beschikken. Daartoe voert de werkgever overeenkomstig artikel 1.2-6 een risicoanalyse uit van de binnenluchtkwaliteit in de werklokalen, waarbij hij rekening houdt met het debiet van de aangevoerde lucht en de mogelijke bronnen van verontreiniging.

De risicoanalyse wordt uitgevoerd door middel van visuele inspecties, controle van installaties en documenten, en met medewerking van de werknemers. Indien nodig worden metingen en/of berekeningen uitgevoerd. De risicoanalyses zullen uitgevoerd worden voor alle kantoorlocaties in eigen beheer.

Risicoanalyse chemische agentia

In overleg met IDEWE wordt een risicoanalyse uitgevoerd van de chemische agentia gebruikt binnen de VMM.

Richtlijnen Covid-19

In 2020 werden we geconfronteerd met een pandemie. Er werd in samenwerking met de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk een risicoanalyse opgemaakt om de maatregelen die we als entiteit moeten en kunnen nemen om van onze kantoren een veilige werkomgeving te maken. Hieruit vloeide een heropstartplan voort en verschillende communicaties naar alle personeelsleden en naar leidinggevenden specifiek.

Ook in 2021 zullen de maatregelen verder opgevolgd en bijgestuurd moeten worden.

Risicoanalyses per functie en Risicoprofielfiches (RPF)

Verderzetting van de actualisering van de risicoprofielfiches en risicoanalyses van de functies.

Actualisatie richtlijnen en procedures in kader van arbeidsveiligheid en gezondheid

In het werkjaar 2019 werd al een groot deel van de richtlijnen en procedures geactualiseerd. Daarnaast werden een aantal nieuwe richtlijnen en procedures ontworpen. In 2020 werden de meeste procedures afgerond. In 2021 worden volgende procedures opmaakt:

- richtlijnen betreden van overwelfde onbevaarbare waterlopen
- richtlijnen werkkledij.

Specifieke acties rond ergonomie

In 2019 werd per locatie minimum 1 ergocoach aangesteld. In 2020 werd de rol van de ergocoachen verder uitgediept.

Specifieke acties rond ergonomie in 2021 zijn:

- opmaak actiekalender met de ergocoachen;
- Facilitering en ondersteuning in kader van thuiswerk, afgestemd op het beleid voor de Vlaamse overheid ikv de thuiswerkplek.

Welzijnsinitiatieven en HR-acties in het kader van psychosociale aspecten

Voor acties in het kader van psychosociaal welzijn van de personeelsleden wordt ook verwezen naar de relevante doelstellingen uit het HRM-jaarprogramma en het jaarlijkse vormingsprogramma.

De dienst HR zal instaan voor de uitvoering van de actiepunten in dit kader in samenwerking met externe partners zoals de GDPB, het Agentschap voor Overheidspersoneel, de EDPB en andere private partners voor vorming en training:

- verderzetting leiderschapstraject;
- jaarlijkse evaluatie van het psychosociaal welzijnsbeleid; sensibiliseren en ondersteunen van medewerkers en leidinggevenden in het leidinggeven op afstand ikv Corona.

4.4. Diversiteitsplan

De doelstellingen m.b.t. diversiteit en gelijke kansen voor 2021 blijven in afwachting van de goedkeuring van het Strategisch gelijke kansen- en diversiteitsplan 2021-2025 door de bevoegde minister behouden:

- 40% vrouwen in middenkader;
- 3% personen met een arbeidshandicap in dienst;
- 10% personen van allochtone afkomst in dienst.

Via het diversiteitsplan 2021 wordt op niveau van de VMM nagegaan welke flankerende maatregelen vanuit de VMM mogelijk zijn om deze doelstellingen te bereiken.

5. Energiebesparing

De Vlaamse regering keurde in juni 2020 de langetermijnrenovatiestrategie goed, waarbij een voorbeeldrol is weggelegd voor de centrale Vlaamse overheid. Het patrimonium van de VMM moet klimaatneutraal zijn tegen 2045. De jaarlijkse besparing in primaire energie wordt verhoogd van 2,09% naar 2,5%. Deze meerjarenstrategie moet VMM voor haar eigen gebouwen opnemen in haar ondernemingsplan.

Voor VMM betreft dit de 5 kantoorgebouwen in eigen beheer en enkele technische gebouwen. Gezien de beslissing van de Vlaamse regering dat het beheer van alle kantoorgebouwen vanaf 2024 dient te worden overgedragen naar Het Facilitair bedrijf (HFB) wordt voor deze meerjaren-renovatiestrategie 2050 verwezen naar het ondernemingsplan van HFB. Voor de technische gebouwen wordt verwezen naar het programma dat in het kader van SURE 2030 voorbereid wordt.

6. Bijlagen

De vooropgestelde timing die in de bijlagen is opgenomen, is diegene die bij de opmaak van het JOP 2021 werd geformuleerd. De voortgang van de uitvoering wordt opgevolgd in functie van de rapportering ten aanzien van het kabinet en zal indien genoodzaakt worden geactualiseerd of bijgestuurd.

BIJLAGE 1 – Informatiefiches strategische projecten

BIJLAGE 2 – Informatiefiches beleidsplannen

BIJLAGE 3 – Regelgevingsagenda

BIJLAGE 4 – Communicatie initiatieven VMM

BIJLAGE 5 – Personeelsplan

BIJLAGE 6 – Jaarrapport 2020

BIJLAGE 1 – Informatiefiches strategische projecten

Strategisch project:	Strategisch Plan Waterbevoorrading
Beleidsnota OMG:	12.3.2
Doel:	<p>Zowel in het Regeerakkoord 2019-2024, de Beleidsnota 2019-2024 als de Blue deal is de opmaak van een Strategische Pan voor de Waterbevoorrading (SPW) voorzien, In 2009 werd het 1ste Strategisch plan voor de watervoorziening (SPW) in de schoot van de CIW opgesteld via een actieve participatie van de verschillende betrokken stakeholders. Sinds dan is de watersysteemkennis in sterke mate verder uitgebouwd en werden we ook geconfronteerd met 2 periodes van extreme droogte wat aanleiding gaf tot waterschaarste met een duidelijke impact op de maatschappij.</p> <p>Opzet van een Strategische Planning voor Waterbevoorrading (SPW) is het maximaal verzekeren dat de vraag en behoefte naar water op duurzame wijze kan worden ingevuld, nu en in de toekomst.</p> <p>Het aspect 'toekomst' staat centraal in een SPW. Een SPW dient oplossingen te bieden aan knelpunten die er nu reeds zijn maar ook aan de toekomstige te verwachten knelpunten ten gevolge van de impact van o.a. de klimaatverandering, demografische evoluties, socio-economische evoluties, de afhankelijkheid van naburige regio's op de waterbevoorrading.</p> <p>Daarnaast dient een SPW nieuwe trends op vlak van waterbevoorrading te identificeren en op te volgen, deze te waarderen in functie van de uitdagingen op vlak van waterbevoorrading en een passende beleidsrespons te ontwikkelen.</p> <p>Handelen binnen de draagkracht van het watersysteem, nu en in de toekomst, vormt een cruciale randvoorwaarde. Uitputting van onze natuurlijk hulpbronnen is geen optie. Dit hypothekeert niet enkel de waterbevoorrading op lange termijn maar ook de globale beschikbaarheid van water en kan vanuit de doelstellingen voor het watersysteembeheer niet aanvaard worden.</p> <p>Pijlers voor een strategische planning rond waterbevoorrading zijn dan ook:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In kaart brengen van de vraag en de behoefte naar water vanuit de verschillende watergebruikers • In kaart brengen van het aanbod aan water • In kaart brengen van regionale aspecten en tijdsdimensie • Identificeren van knelpunten • Ontwikkelen van een visie met aandacht voor zowel de aspecten vraagreductie, aanbodverhoging, inzet van alternatieve/nieuwe bronnen, benutten van innovatieve technieken, identificatie van strategische bronnen, etc. als de hieraan gekoppelde economische aspecten (betaalbaarheid, nood aan financiële stimuli, etc.) • Responsmaatregelen identificeren voor knelpunten • Bundeling van initiatieven rond waterbevoorrading en responsmaatregelen op verschillende niveaus, synergiën identificeren en benutten, afstemming verzekeren met de doelstellingen voor en de draagkracht van het watersysteem • Kennisleemten identificeren en invullen in afstemming met de kennisontwikkeling op vlak van watersysteembeheer • Opmaak van een concreet maatregelenprogramma voor waterbevoorrading <p>Dit alles moet gebeuren met kennis van en aandacht voor de toestand van het watersysteem</p>
Aanpak:	De actualisatie van het SPW gaat uit van volgende uitgangspunten:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maximale koppeling met CIW-werking ' Waterschaarste en droogte' – voortbouwen op reeds bestaande kennis 2. De 'Langetermijnvoorzieningsplannen van de drinkwaterbedrijven' dekken de vraagstelling rond drinkwatervoorziening af. 3. Integratie van de visie omtrent circulair watergebruik 4. SPW 2 geeft uitvoering aan het SGBP3 5. Verzekeren van een dynamisch karakter <p>In 2020 werd de actualisatie van het SPW opgestart:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de aspecten 'AANBOD voor voorziening' en 'VRAAG' wordt gewerkt met: <ul style="list-style-type: none"> - Bestaande kennis OW en GW; - Info en kennis uit project 'Afwegingskader' wordt benut voor wat het NU betreft; - Voor zover nog niet beschikbaar via een bijkomende opdracht(en) de projecties naar TOEKOMST worden ingeschat met aandacht voor: <ol style="list-style-type: none"> a. Klimaatimpact (studie GW-klimaat impact reeds voorzien / waterbalansstudie HIC) b. Socio-economische trends • Integratie van de bestaande langetermijninvesteringen van de drinkwaterbedrijven en de belangrijkste 'andere' initiatieven op vlak van watervoorziening (bv. circulaire waterprojecten, uitrol succesverhalen proeftuinen droogte, etc.). • Een bijsturing wordt voorzien van zodra er een Vlaams watersysteemmodel beschikbaar is. Een bijsturing wordt voorzien van zodra de visie en maatregelen voor de individuele voorziening meer concrete invulling krijgt. <p>In 2021 wordt de SPW werking ingekanteld in de CIW-werking (project). De concrete output omvat strategienota's voor zowel de collectieve waterbevoorrading (drinkwater/proceswater) als de individuele waterbevoorrading uit verschillende bronnen (grondwater, oppervlaktewater en hemelwater, afvalwater) eventueel aangevuld met aan algemene visienota, Op vraag van minister werd reeds een conceptnota voor de openbare watervoorziening opgesteld en meegedeeld aan de Vlaamse regering die model kan staan voor de opmaak van de andere op te stellen nota's.</p> <p>Er zullen gesprekstafels worden opgestart met relevante stakeholders. De volgende fasen zullen doorlopen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opmaak startnota's per bevoorradingstype of bron, en startnota voor de algemene visie op waterbevoorrading; • Opmaak algemene visie en strategiedeelnota's via thematische werktafels over collectieve en individuele waterbevoorrading; • Tegen eind 2021 wordt verwacht deze nota te bekrachtigen door de CIW en te koppelen aan de vaststelling van SGBP 3 door de Vlaamse Regering
Timing en output:	
Q1 2021	Opmaak van plan van aanpak en inbedding in de CIW-werking – opmaak Projectplan (PID)
Q2 2021	Opmaak algemene visie en strategiedeelnota's via thematische werktafels over collectieve en individuele waterbevoorrading;

Q3 2021	Opmaak startnota's Opmaak startnota's per bevoorradingstype of bron, en startnota voor de algemene visie op waterbevoorrading; Cross check en bundeling van de verschillende strategiedeelnota's tot 1 strategische nota en bekrachtiging strategische nota SPW door de CIW
Q4 2021	Koppeling met vaststelling van SGBP 3 door de Vlaamse Regering

Strategisch project:	Organisatie waterketen (organisatorisch deel en inhoudelijk deel)
Beleidsnota OMG:	12.4.1
Doel:	<p>De huidige organisatie van de watersector is versnipperd op vlak van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het grondgebied waarbinnen de actor werkzaam is (lokaal, regionaal, Vlaanderen); • het aantal activiteiten die de actor opneemt (één activiteit, meerdere activiteiten rond water, meerdere activiteiten ook in andere nutssectoren,...); • de organisatievorm van de actor (gemeentebestuur, intergemeentelijke samenwerking, naamloze vennootschap, ...). <p>Er blijkt een noodzaak voor een verdere integratie binnen de sector die onder meer leidt tot efficiëntiewinsten, meer transparantie en een betere samenwerking. Sinds 2018 hebben diverse actoren in de watersector studies laten uitvoeren om te onderzoeken welke vorm en mate van integratie voor hun eigen specifieke context de beste resultaten zou opleveren. Ook de VMM zelf heeft een studie uitgevoerd naar 'trendanalyse in de nutsvoorzieningssector'. Hoewel er grote unanimiteit is over de uitdagingen binnen de sector, verschillen de visies van de actoren op vlak van de gewenste vorm van samenwerking.</p> <p>Het doel van dit project is dan ook het creëren van een gezamenlijk gedragen referentie- en toetsingskader, ter validatie door de Vlaamse regering, dat gebruikt kan worden bij strategische beslissingen, investeringsdossiers of keuzes omtrent organisatievormen.</p> <p>Hieraan worden een aantal minimale vereisten en/of doelstellingen gekoppeld.</p> <p>In welke mate dit referentie- en toetsingskader bindend is, zal deel uitmaken van de politieke besluitvorming van de regering.</p>
Aanpak:	<p>Om een concrete invulling te geven aan het referentie- en toetsingskader, wordt er vertrokken vanuit finaliteiten (bv. betaalbaarheid, leverings- en bevoorradingszekerheid enz.). Vervolgens worden werkgebieden vastgelegd waar een invulling aan gegeven moet worden aan de hand van concrete acties. Deze acties vloeien voort uit het regeerakkoord, de Blue deal, de studies en bilaterale gesprekken van de actoren. Aan de acties worden streefwaarden gekoppeld. Ten slotte wordt een prioriteit en bijhorende roadmap vastgelegd.</p>
Timing en output:	
Q1 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Debrief naar de betrokken actoren tijdens een plenaire sessie (20/01) - Creëren van een door de actoren aanvaard referentie- en toetsingskader - Bilateraal afstemmen van het toetsingskader met de verschillende actoren - Debrief naar de betrokken actoren in een gemeenschappelijke sessie - Terugkoppeling van het kader en bijhorende aanbevelingen naar de minister
Q2 2021	Verwerken van de feedback van de minister
Q3 2021	Opstellen van een roadmap voor de toekomst.
Q4 2021	-

Strategisch project:	Herziening beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de nv Aquafin
Beleidsnota OMG:	12.4.1
Doel:	De ontwikkeling van een visie op de toekomstige samenwerking tussen VMM en de rioolbeheerders, in het bijzonder Aquafin. Dit moet resulteren in een door betrokken partijen gedragen beheersovereenkomst tussen de nv Aquafin en het Vlaamse Gewest, die invulling geeft aan het huidige regeerakkoord en de beleidsnota Omgeving.
Aanpak:	In overleg met de betrokkenen zal een visie bestaande uit enkele grote principes opgesteld worden waaraan de samenwerking tussen VMM en rioolbeheerders, in het bijzonder Aquafin, moet voldoen. Die principes zullen de basis vormen van de nieuwe beheersovereenkomst en hebben onder andere betrekking op vorm, looptijd, vormgeven resultaatgerichtheid, programmatorische aanpak, responsabilisering, ... De visie zal voorgelegd worden aan het Kabinet van Minister Demir. Na goedkeuring door het Kabinet, krijgt de beheersovereenkomst dan verder vorm binnen dit kader. Die verdere uitwerking zal eveneens in overleg met betrokkenen verlopen en periodiek bilateraal teruggekoppeld worden aan het Kabinet, alsook via het strategisch overleg (VMM-AQF-KAB).
Timing en output:	
Q1 2021	Verderzetting lopende trajecten en terugkoppeling met kabinet.
Q2 2021	Verderzetting lopende trajecten en terugkoppeling met kabinet. Ontwerptekst beschikbaar
Q3 2021	Advies IF en begroting, goedkeuring VR
Q4 2021	Advies IF en begroting, goedkeuring VR 01/01/2022 : start nieuwe BHO

Strategisch project:	Uitvoering Blue Deal (verantwoordelijkheid VMM/betrokkenheid VMM) <ul style="list-style-type: none"> • investeringsmiddelen (WLS, Natte Natuur, Gebiedsgerichte acties) • digitalisering • circulair water (proeftuinen droogte)
Beleidsnota OMG:	12.3
Doel:	De afgestemde uitvoering faciliteren en verzekeren van de projecten opgenomen in het Relance onderdeel "Blue Deal" in samenwerking met de andere betrokken entiteiten binnen het beleidsdomein (departement Omgeving, ANB, VLM)
Aanpak:	Gelet op het grote belang dat aan dit dossier wordt gehecht, wordt voorzien in een 2-wekelijkse voortgangsrapportering naar het kabinet. Vanuit de VMM zal de voortgang worden opgevolgd, zo nodig gestuurd en zullen knelpunten worden gesignaleerd.
Timing en output:	Uitwerken detailprogramma's voor de projectlijnen van het relanceprogramma: <ul style="list-style-type: none"> - VV35: groenblauwe infrastructuur: waterlopen - VV32: Innovatieve projecten circulair watergebruik en uitrol slimme meetnetten Voorbereiding en lancering ism VLM van WLS 2.0
Q1 2021	-
Q2 2021	Herverdeling middelen opstarten. Vastlegging van de eerste dossiers, verzekeren communicatie, uitwerking dossiers.
Q3 2021	Verderzetting uitwerking concrete projecten, verzekeren communicatie, vastlegging dossiers.
Q4 2021	Vastlegging van de resterende dossiers 2021. Doelstelling: minstens 50% van de beschikbare relancemiddelen benut. Vastlegging van de dossiers Proeftuinen Droogte 2021 en Water+Land+Schap (pad 1, dossiers korte termijn)

Strategisch project:	Droogtewerking - opmaak afwegingskader 2.0
Beleidsnota OMG:	12.3.3
Doel:	Opstellen, uittesten en verbeteren van een reactief afwegingskader bij droogte en waterschaarste.
Aanpak:	De lopende studie wordt in het voorjaar 2021 afgerond. Aansluitend volgt een try-out fase. De voorgestelde indicatoren voor de opvolging van de droogte- en waterschaarstetoestand worden op een toegankelijke manier ontsloten. Het reactief afwegingskader wordt in de zomer van 2021 als beslissingsondersteunend instrument ingezet bij droogte en waterschaarste ter ondersteuning van beslissingen van de CIW, waterbeheerders, gouverneurs en ministers. Na evaluatie wordt de methodiek zo nodig bijgestuurd. Een externe opdracht voor de inhoudelijke verdieping van het kader wordt voorbereid.
Timing en output:	
Q1 2021	Afwerking van de studieopdracht. Bespreking met de High Level Task Force en mededeling aan de Vlaamse Regering. Opstart uitwerking dashboard.
Q2 2021	De resultaten van de studie voor de opmaak van het reactief afwegingskader worden voorgesteld in aanwezigheid van de minister. De Vlaamse regering heeft haar zitting van 30 april het afwegingskader als mededeling aangenomen. Het afwegingskader wordt bij wijze van piloot toegepast in het voorjaar en de zomer 2021. Lijst met prioritaire verfijningen voor opmaak afwegingskader 2.0 opgesteld
Q3 2021	Dashboard met indicatoren operationeel. Evaluatienota inclusief verbetervoorstellen beschikbaar na gebruik van het reactief afwegingskader in 2021
Q4 2021	Lancering vervolgoopdracht naar een reactief afwegingskader 2.0 obv lijst met prioritaire verfijningen en verbetervoorstellen na de try-out.

Strategisch project:	Conceptnota beheer onbevaarbare waterlopen (reorganisatie polders en wateringen, herclassificatie waterlopen, inhoudelijke aspecten (exotenbestrijding, sedimentbeheer))
Beleidsnota OMG:	12.5.2
Doel:	Reorganisatie en optimalisatie van het beheer van de onbevaarbare waterlopen
Aanpak:	I.f.v. de politieke besluitvorming. Medio 2020 werd een ontwerp van conceptnota aan het kabinet voorgelegd. Nadat de knopen over het vervolgtraject zijn doorgehakt, zal de VMM in overleg met alle andere betrokken (in het bijzonder de andere beheerders van de onbevaarbare waterlopen) een stappenplan voor het implementatietraject opstellen, ter validering voorleggen aan het kabinet en vervolgens gefaseerd in uitvoering stellen.
Timing en output:	
Q1 2021	I.f.v. Timing politieke besluitvorming
Q2 2021	I.f.v. Timing politieke besluitvorming
Q3 2021	I.f.v. Timing politieke besluitvorming
Q4 2021	I.f.v. Timing politieke besluitvorming

Strategisch project:	Naar een resultaatgerichte financiering van gemeentelijke (rio)projecten
Beleidsnota OMG:	12.4 12.6.2
Doel:	Hervorming van de financieringssystemen voor de gemeenten naar een meer resultaatgerichte, flexibele en programmatorische aanpak, met sterk vereenvoudigde procedures en meer responsabilisering in de taakverdeling tussen VMM en de rioolbeheerders.
Aanpak:	In de loop van 2020 werd door VMM een nota opgesteld met uitgangspunten en randvoorwaarden inzake de hervorming van de financiering. Op basis van deze insteek wordt een eerste voorstel uitgewerkt door VVSG/Aquaflanders.
Timing en output:	
Q1 2021	Input aan te leveren door VVSG/Aquaflanders
Q2 2021	In te vullen in functie van ontvangen resultaten in Q1
Q3 2021	/
Q4 2021	/

Strategisch project:	Opbouw principes datamanagement
Beleidsnota OMG:	8.1.8 12.1.1 12.2
Doel:	<p>De Vlaamse overheid heeft de ambitie om te evolueren naar een datagedreven organisatie, waarbij het beleid en de beslissingen op basis van (real time) data kunnen uitgebouwd en genomen worden. Ook onze samenleving evolueert steeds meer naar een data-economie. De juiste data op een snelle wijze beschikbaar hebben en data over alle deelaspecten zijn van belang om bijvoorbeeld inzake circulair water en klimaatadaptatie doelen te realiseren (cf. ook het advies van de SERV van juni 2020 “Betere data voor het (CORONA-) beleid”).</p> <p>Technieken die hierbij gebruikt kunnen worden zoals bv artificiële intelligentie en datamining zijn pas mogelijk als we ook over kwalitatieve data beschikken. Het startpunt van een data-gedreven overheid is de kennis, op een transparante wijze, over de verschillende datastromen en -bronnen om van daaruit beleid te realiseren.</p> <p>Coördinatie en interbestuurlijke samenwerking zijn dus van belang.</p> <p>De digitalisering en technologische innovatie maken het voor VMM mogelijk fijnmaziger en slimmer te meten en met een hogere frequentie. Dit zorgt voor grote hoeveelheden data. Deze data combineren en integreren met andere databronnen levert een betere onderbouw voor beleid inzake droogte, klimaatadaptatie, enz.</p> <p>De onderbouw voor bovenstaande zijn onder andere aspecten zoals;</p> <ul style="list-style-type: none"> -data interoperabiliteit, -integratie en datakwaliteit, -datavalidatie, datacleaning, -metadata en master datamanagement, -operationele en analytische infrastructuur (cf. data science – analyseren en visualiseren), -referentiearchitecturen en inzetbare tools. <p>Deze en andere aspecten dienen gevat te worden in de principes voor datamanagement evenals een basis voor nieuwe competenties en investeringen inzake big data, data science, “open data”, enz. zullen noodzakelijk zijn om hoger vermelde doelen na te streven.</p>
Aanpak:	<p>Dit onderwerp is vrij theoretisch maar moet wel organisatiebreed aangepakt worden. Datagedreven werken moet ingebouwd worden in de processen door het uitwerken van afspraken en principes en het vastleggen van rollen en verantwoordelijkheden. Toch willen we de aanpak zo concreet mogelijk maken. Hiervoor zullen de opgebouwde principes en afspraken worden afgetoetst via piloten en “proof of concept’s (POCs)” (cf. portaal voor luchtkwaliteitsdata).</p> <p>De aanpak zal daarbij starten vanuit VMM maar al heel vroeg samengaan met de op VO niveau lopende studie inzake datastrategie en voor de domeinen van VMM ; “water, lucht en klimaatadaptatie” de stakeholders mee betrekken zodat een zo volledig mogelijke beeld van principes van data management wordt bekomen die toepasbaar worden in toekomstige projecten en kunnen bijdragen aan het datagedreven werken in lijn met de generieke datastrategie van de VO</p>
Timing en output:	

Q1– Q3 2021	<p>De principes rond datakwaliteit, metadata, interoperabiliteit, ... binnen de lopende projecten worden geïnventariseerd om als basis te gebruiken voor het overleg met partners en stakeholders en de VO.</p> <p>Ontbrekende competenties worden mee in kaart gebracht.</p> <p>Product ; overzicht van in gebruik zijnde data management principes/strategieën binnen de Vlaamse Milieumaatschappij.</p> <p>Product ; overzicht noodzakelijk competenties.</p> <p>Overleg en afstemming met project “datastrategie voor de Vlaamse Overheid” op VO niveau en de partners/stakeholders van VMM waarbij wordt nagegaan hoe zij data management hanteren.</p> <p>Product ; overzicht van de gehanteerde data management principes/strategieën bij de partners/stakeholders in het water, lucht en klimaatadaptatiedomein</p> <p>Product ; bijdrage bij de VO brede datastrategie en afstemming met VMM principes inzake data management.</p>
Q4 2021	<p>Toepassing van de gedocumenteerde “best practices” in het VMM data-portaal en waar mogelijk in “Proof of Concept” afgestemd op de diensten en producten van VMM.</p> <p>Prioritering voor projecten vooral ikv beleidsdoelstellingen zoals droogte, klimaatadaptatie, enz.</p>

BIJLAGE 2 – Informatiefiches beleidsplannen

Beleidsplan:	Stroomgebiedbeheerplannen
Beleidsnota OMG:	12.3.1 OD1. Geïntegreerd en gebiedsgericht uitvoeren en opmaken van stroomgebiedbeheerplannen en maatregelenprogramma
Doel:	De opmaak van de derde generatie stroomgebiedsbeheerplannen (2022-2027) conform de Europese Kaderrichtlijn Water en Overstromingsrichtlijn.
Aanpak:	<p>Een alomvattend ontwerp van de derde generatie stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) wordt in de schoot van het CIW voorbereid. In deze context zullen onder meer volgende aspecten uitgewerkt worden (niet-limitatieve lijst):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas (partim KRLW) - Overstromingsrisicobeheerplannen - Droogterisicobeheerplannen - Bekkenspecifieke delen - Grondwatersysteemspecifieke delen - Geactualiseerde ZP en GUPs <p>Tot 14 maart 2021 liggen de stroomgebiedbeheerplannen in openbaar onderzoek en loopt de adviesronde. In het kader van het openbaar onderzoek werden verschillende toelichtingen en infomomenten (digitaal) georganiseerd.</p> <p>Parallel lopen binnen de CIW van maart tot juni 2021 een aantal managementdiscussies over de stroomgebiedbeheerplannen die tot doel hebben bepaalde aspecten verder uit te diepen en/of verder te verduidelijken. De resultaten van die discussies krijgen hun weerslag in de definitieve ontwerp stroomgebiedbeheerplannen.</p> <p>Vanaf medio maart worden de bezwaarschriften en adviezen van het openbaar onderzoek (incl. adviesronde) verwerkt en waar van toepassing worden de ontwerp stroomgebiedbeheerplannen aangepast. De verwerking van het openbaar onderzoek krijgt een weerslag in overwegingsdocumenten.</p> <p>In diezelfde periode worden de maatregelen van de Blue Deal geïntegreerd en de resultaten van de managementdiscussies verwerkt.</p> <p>Voor wat betreft de koppeling met het Strategisch Plan Waterbevoorrading (SPW) en Mestactieplan MAP wordt verwezen naar het strategisch project (SPW) of informatiefiche (MAP) hieromtrent.</p> <p>De definitieve ontwerp stroomgebiedbeheerplannen (incl. verwerking OO) worden aan de CIW van 30 juni 2021 voorgelegd⁴. Voorafgaand aan de voorlegging aan de CIW doorlopen de bekkenspecifieke delen (cfr. de bepalingen van het decreet integraal waterbeleid) in mei-juni nog een goedkeuringsprocedure binnen de bekkenoverlegstructuren (GTO-bekkenraad-bekkenbestuur).</p> <p>In de zomerperiode worden de documenten (technisch) verder op punt gesteld. Ook het definitieve plan-MER wordt verder afgewerkt.</p>

⁴ De voorlegging van de definitieve ontwerp stroomgebiedbeheerplannen zal grotendeels gebeuren door middel van het voorleggen van de overwegingsdocumenten.

	<p>Het vaststellingsdossier SGBP3 (definitieve ontwerp stroomgebiedbeheerplannen, overwegingsdocumenten, plan-MER, nota Vlaamse Regering, ontwerp-BVR, ...) wordt in september 2021 aan het kabinet van minister Demir overgemaakt ifv de politieke besluitvorming en agendering op de Vlaamse Regering.</p> <p>De derde generatie stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 moeten, conform de bepalingen in de Kaderrichtlijn Water, uiterlijk 22 december 2021 door de Vlaamse Regering worden vastgesteld.</p>
Timing en output:	
Q1 2021	Einde openbaar onderzoek op 15 maart. Start van de opmaak van het overwegingsdocument.
Q2 2021	Managementdiscussies op CIW-niveau Goedkeuringsprocedures in de bekkenstructuren.. Afgewerkt overwegingsdocument over openbaar onderzoek. De definitieve ontwerp stroomgebiedbeheerplannen (incl. verwerking OO) worden aan de CIW van 30 juni 2021 voorgelegd ⁵ .
Q3 2021	Technisch nazicht van de ontwerp stroomgebiedbeheerplannen. Opmaak plan-MER.
Q4 2021	Vaststellingsdossier voor politieke besluitvorming: de derde generatie stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 moeten, conform de bepalingen in de Kaderrichtlijn Water, uiterlijk 22 december 2021 door de Vlaamse Regering worden vastgesteld.

Beleidsplan:	Strategisch plan waterbevoorrading
Beleidsnota OMG:	12.3.2
Zie strategisch project	

⁵ De voorlegging van de definitieve ontwerp stroomgebiedbeheerplannen zal grotendeels gebeuren door middel van het voorleggen van de overwegingsdocumenten.

Beleidsplan:	Mestactieplan
Beleidsnota OMG:	12.7 SD7: de nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlakte- en grondwater verder verminderen
Doel:	De bijsturing van MAP 6 (2019-2022) is nodig om op korte termijn een duidelijke verbetering van de waterkwaliteit te realiseren. Dit is ook nodig met het oog op de onderhandelingen met de Europese Commissie over MAP 7 en het verlengen van de derogatie voor de periode 2023-2026.
Aanpak:	<p>Voor wat betreft het nutriëntenbeleid is het de bedoeling dat in de stroomgebiedbeheerplannen de basisprincipes en doelstellingen (zowel voor nitraatrichtlijn als voor kaderrichtlijn water) voor het MAP vermeld worden. Enkel op die manier kan conform het regeerakkoord en de beleidsnota (12.7.1 OD1) het mestbeleid maximaal afgestemd worden op de stroomgebiedbeheerplannen.</p> <p>De Europese Commissie heeft aan Vlaanderen expliciet de vraag gesteld om in structureel overleg te gaan over de verdere aanpak en voorstellen binnen de aanpassingen van MAP 6 om volledig in overeenstemming te blijven met de Nitraatrichtlijn. De Europese Commissie verwacht dat maatregelen opgenomen worden die wetenschappelijk onderbouwd zijn en dat er aangetoond wordt wat hun aandeel is in het sluiten van de doelafstand tot de goede waterkwaliteit.</p> <p>Het overleg over de bijsturing van MAP 6 vanaf 2021 (MAP 6+) is lopende. De prioriteitennota voor MAP 6+ bevat maatregelen die op korte termijn kunnen geïmplementeerd worden. Het is de ambitie om in 2021 MAP 6+ vast te leggen via een decreetswijziging (voorstel van decreet).</p> <p>Daarnaast worden al maatregelen verkend ter voorbereiding van MAP 7. In het ontwerp-SGBP3 werden reductiedoelen bepaald voor N en P in het kader van de doelstelling voor de kaderrichtlijn Water (KRW). Voor het invullen van deze doelen zullen landbouwmaatregelen nodig zijn en is er dus een afstemming nodig met het MAP. Centraal in de voorgestelde bijsturingen staat de realisatie van de waterkwaliteitsdoelen door het verhogen van de effectiviteit van al bestaande maatregelen, in combinatie met een verhoogde handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid.</p>
Timing en output:	
Q1 2021	<p>Algemene methodiek modellering voorstellen aan het kabinet en aan het middenveld (VMM)</p> <p>MAP 6+: Overleg met sectoren over actieplan Emissie arme aanwending, vanggewassen, tuinbouw (trekker VLM)</p>
Q2 2021	<p>Resultaten modellering voorstellen aan het kabinet en het middenveld met Focus op doorrekening MAP 6 en effect van nieuwe gebiedsindeling MAP 6 (VMM).</p> <p>Indienen voorstel decreet in het Vlaams Parlement en opmaak wijzigingsbesluit (aan onder meer VLAREME) in uitvoering van voorontwerp (trekker VLM)</p>
Q3 2021	<p>Uiterlijk tegen augustus 2021 een nieuwe evaluatie of de resultaten van de waterkwaliteit in overeenstemming zijn met de Europese en Vlaamse waterkwaliteitsdoelstellingen, zoals onder andere opgenomen in MAP 6.</p> <p>Methodiek afstemming reductiedoelen KRW en nitraatrichtlijn (VLM-VMM) opgemaakt.</p> <p>Opmaak tekst voor mestrapport 2021</p>
Q4 2021	<p>Opname grote lijnen /algemene principes rond koppeling doelstellingen nitraatrichtlijn en KRW in SGBP3 (vast te stellen door Vlaamse Regering ten laatste op 22/12/2021).</p>

	Verdere ontwikkeling van afstemming reductiedoelen KRW en nitraatrichtlijn in proces rond MAP 7 (VLM-VMM)
--	---

Beleidsplan:	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
Beleidsnota OMG:	7.2 (BRV), 7.3.3 (10 kernkwaliteiten), 7.4 (robuuste open ruimte)
Doel:	Het trekkerschap voor BRV ligt bij het dOMG. De VMM werkt samen en levert input waar nodig met focus op de thema's water, lucht en klimaatadaptatie.
Aanpak:	VMM neemt deel aan werkgroepen en stuurgroepen van studies (o.m. de stuurgroepen '10 kernkwaliteiten', 'blauwgroenpeil', 'kostenbatenanalyse adaptatie') Momenteel liggen de administratieve en stakeholder overleggroepen en fora stil, maar wanneer nodig en waar nuttig, zal VMM input leveren bij beleidsdocumenten (o.a. beleidskaders open ruimte en verharding)
Timing en output:	NVT (trekkerschap dOMG)

Beleidsplan:	Blue Deal
Beleidsnota OMG:	12.3
Zie strategisch project	

Beleidsplan:	PAS
Beleidsnota OMG:	11.1.7 OD 7.
Doel:	Om de achteruitgang van de natuurkwaliteit te stoppen en om onze Europese instandhoudingsdoelen (IHD) te behalen, moet onze stikstofuitstoot en -depositie naar beneden, maar tegelijkertijd moet economische activiteit mogelijk blijven. De programmatische aanpak stikstof (PAS) heeft als algemeen doel bij te dragen aan de realisatie van de IHD door planmatig en zonder de continuïteit van de vergunningsverlening of het level playing field voor bedrijven en sectoren in het gedrang te brengen, de uitstoot van stikstof terug te dringen zodanig dat het niveau van de stikstofdepositie op de speciale beschermingszones (SBZ) stelselmatig daalt op een manier dat de gunstige staat van instandhouding in 2050 overal bereikt wordt.
Aanpak:	De Vlaamse Regering wil een programmatische aanpak stikstof die de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen mogelijk maakt door de uitstoot van stikstof voldoende terug te dringen en een toekomstgericht, werkbaar en rechtszeker kader biedt voor vergunningsverlening. Hiervoor werd een organisatievorm uitgetekend met een aantal werkgroepen, stuurgroepen en taskforce, in combinatie met voldoende afstemming met het kabinet en de leidend ambtenaren. Departement OMG neemt de lead. VMM ondersteunt enkel inhoudelijk rond monitoring, borging, luchtbeleid 2030 en scenarioberekeningen (via modellering) en zal meewerken aan het PAS-document en het ontwerp-plan-MER. Het PAS-document beschrijft de maatregelen en instrumenten om emissiereducties te realiseren maar ook maatregelen om gebiedsgericht dingen te realiseren, socio-economische context, ... Het PAS-programma zelf wordt dan geborgd door de PAS te onderwerpen aan een plan-MER en een passende beoordeling.
Timing en output:	
Q1 2021	Bijdrage aan de opmaak van de planning van het project 'bijsturing PAS' olv departement omgeving, met oog op: <ul style="list-style-type: none"> • de opmaak van een tussentijdse regime (na bekendmaking PAS arrest) • de opmaak van een structureel kader met toekomstperspectief • bijwonen projectgroepen en (kabinets-)overleggen.
Q2 2021	<ul style="list-style-type: none"> • Plan-MER in openbaar onderzoek voor 3.5 maand; Achter de schermen verder werken aan de operationele uitdagingen rond het PAS-kader > dept OMG trekt, VMM ondersteunt enkel inhoudelijk
Q3 2021	<ul style="list-style-type: none"> • Opmerkingen plan-MER verwerken en finaliseren; • Traject definitief PAS uittekenen.
Q4 2021	Definitief PAS gaat in voege

Beleidsplan:	Vlaanderen circulair
Beleidsnota OMG:	ISE Afval en materialen SD1 OD 1 Vlaanderen als partner en regelgever in de transitie circulaire economie
Doel:	<p>Tekst beleidsnota <i>“Ik heb, samen met mijn collega’s, de ambitie om Vlaanderen koploper te maken in de circulaire samenleving. Een circulaire economie verzekert namelijk de beschikbaarheid van schaarse grondstoffen, leidt tot innovatie én vermindert ons energieverbruik en onze uitstoot, wat bijdraagt aan de realisatie van de klimaatdoelstellingen. Een circulair waterbeleid verhoogt dan weer onze weerbaarheid tegen droogte én verbetert de waterkwaliteit. Vanuit de watersysteembenadering is het CIW tevens het forum voor het circulair waterbeleid.”</i></p> <p>Tekst Blue Deal <i>Circulair watergebruik is een van de basisprincipes in de realisatie van de Blue Deal. We citeren de paragraaf met betrekking tot circulair watergebruik in prioritaire sectoren</i></p> <p>Voor deze prioritaire sectoren werken we, in overleg met de relevante actoren, een mix uit van instrumenten om hen weerbaarder te maken tegen waterschaarste én sterker in te zetten op waterbesparing en -hergebruik, met aandacht voor alternatieve bronnen (bv hemelwater). Voorbeelden van activiteiten die onderzocht worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Voor zover er nog geen BBT-studies water beschikbaar zijn binnen de sectoren, werken we ze uit. > We werken engagementen uit op sectorniveau rond circulair watergebruik en verankeren ze in bv MBO’s of green deals. > Verplichte waterscans binnen deze sectoren; de drempel voor dergelijke verplichting wordt bepaald na overleg met de relevante actoren. > Opnemen van bepalingen rond waterefficiëntie binnen de milieuvergunningen (maar met een duidelijk tijdstraject om investeringen tijdig te kunnen doorvoeren). > We bekijken in welke mate “water” al een thema is binnen de relevante innovatieclusters voor prioritaire sectoren. Indien dat niet het geval is, zetten we het daar op de agenda.
Aanpak:	<p>Concretiseren Europese Actieplan Circulaire Economie Concretiseren Beleidsnota Concretiseren Blue Deal, partim doelen circulair water Context : Governance Vlaanderen circulair, werkagenda water</p>
Timing en output:	
Q1 2021	<p>Opstart kerngroep water</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opstart Kerngroep water onder Vlaanderen Circulair <ul style="list-style-type: none"> o In tandem met VMM – Vlaams Werkgevers Platform o Zal functioneren als een CIW-platform o Uitdaging: publiek-private samenwerking o Doel is de opmaak van een rollende agenda circulair water wellicht vertrekkende vanuit bestaande acties uit Blue deal en SGBP o Meerwaarde: samenwerking met andere partijen om circulair water op een grotere schaal uit te rollen o In synergie met uitrol SPW
Q2 2021	Concrete werkagenda circulair water met aandacht voor

	<ul style="list-style-type: none"> - Implementatie wetgeving: Europese reuse verordening – gezuiverd effluent voor irrigatie in de landbouw - Wetgeving: hergebruik VLAREM III (hoe omgaan met concentraten ?) - Opdrachten aan Aquafin, drinkwatermaatschappijen, lokale besturen, .. - Opvolgen van specifieke projecten (bvb SmartwaterUse, Water4All, ...)
Q3 2021	Concretisering werkagenda zoals vastgelegd in Q2
Q4 2021	Concretisering werkagenda zoals vastgelegd in Q2

Beleidsplan:	Klimaatadaptatieplan
Beleidsnota OMG:	11.2.4, 12.2.2, 12.3.2, 12.3.3
Doel:	De VMM heeft als doel klimaatadaptatie in Vlaanderen mee te sturen met focus op waterschaarste en droogte, wateroverlast en overstromingen, hittestress. De ondersteuning van de lokale besturen, maar ook andere belangrijke sectoren zoals bedrijven en landbouw is hierbij een belangrijk aandachtspunt.
Aanpak:	De Vlaamse Taskforce Klimaatadaptatie heeft onder voorzitterschap van het dOMG een ontwerp Vlaams Adaptatieplan 2021-2030 opgemaakt. Dit plan bevat meerdere maatregelen en mogelijke acties voor Vlaanderen. De VMM levert input bij de opmaak en uitvoering hiervan. Daarnaast wordt in 2021 ook werk gemaakt van de opmaak van een communicatieplan klimaatadaptatie naar lokale besturen, de actualisatie van het Klimaatportaal Vlaanderen en de opstart van de uitbouw van een adaptatietool voor lokale besturen.
Timing en output:	
Q1 2021	Start opmaak communicatieplan klimaatadaptatie lokale besturen Start opmaak adaptatietool voor lokale besturen
Q2 2021	Start reeks webinars rond klimaatadaptatie Actualisatie Klimaatportaal
Q3 2021	-
Q4 2021	-

Beleidsplan:	Luchtbeleidsplan
Beleidsnota OMG:	11.1 SD 1.
Doel:	<p>Plan met acties en maatregelen om doelstellingen op het vlak van luchtkwaliteit te halen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op korte termijn (zo snel mogelijk) zorgen we ervoor dat we nergens in Vlaanderen de Europese luchtkwaliteitsnormen en/of streefwaarden overschrijden en dat we de vooropgestelde emissieplafonds halen. - Op middellange termijn (2030) bereiken we de emissieplafonds van de NEC-richtlijn voor 2030. We kiezen een gelijkaardig pad voor Vlaanderen als voor Europa en streven naar een halvering van de gezondheidsimpact ten gevolge van luchtverontreiniging, zoals die ingeschat wordt door de WGO, ten opzichte van 2005 en we dringen de oppervlakte van ecosystemen waar de draagkracht voor vermisting of verzuring wordt overschreden met een derde terug ten opzichte van 2005. - Op lange termijn (2050) brengen we de luchtvervuiling door antropogene bronnen, zoals industrie, landbouw en verkeer, drastisch terug. We streven ernaar dat de luchtkwaliteit in Vlaanderen geen significante negatieve invloed heeft op de gezondheid van haar bewoners, zoals die door de WGO ingeschat wordt, en dat de draagkracht van ecosystemen niet meer overschreden wordt.
Aanpak:	<p>Luchtbeleidsplan goedgekeurd op VR 25/10/2019.</p> <p>Acties en maatregelen zijn opgenomen in luchtbeleidsplan en toegewezen aan trekkers (VMM en zusterorganisaties Vlaamse overheid). De opvolging wordt verzekerd via rapportering ikv BBT</p> <p>Een eerste tussentijdse rapportering is voorzien in de loop van 2021; en daarna telkens om de 2 jaar.</p>
Timing en output:	
Q1 2021	voorbereiding voortgangsrapportage luchtbeleidsplan: plan van aanpak, emissieprognoses
Q2 2021	ontwerp voortgangsrapport luchtbeleidsplan klaar voor politieke bespreking
Q3 2021	communicatie over toestand van de emissies en luchtkwaliteit en stand van zaken van de maatregelen uit het luchtbeleidsplan Mededeling aan de VR
Q4 2021	-

Beleidsplan:	VEKP
Beleidsnota OMG:	ISE Klimaat SD2nvt
Doel:	Het VEKP bevat de acties en doelstellingen om de klimaatemissies in Vlaanderen te verminderen. Vlaanderen streeft de doelstelling na om tegen 2030 zijn broeikasgasemissies in de niet-ETS sectoren te reduceren met 35% ten opzichte van 2005. Dit is voor Vlaanderen een enorme uitdaging. De opgelegde doelstelling voor België gaat dan ook veel verder dan wat volgens kostenefficiëntie berekend was (25%). In de periode 2005-2018, een periode van 13 jaar, zijn de niet-ETS emissies in Vlaanderen bovendien slechts met 5% gedaald. Dit plan wil de stap zetten om deze uitdaging aan te pakken, maar de maatregelen die opgenomen zijn in dit plan leiden -op basis van de prognoses- momenteel nog niet tot de vooropgestelde reductie van 35% in 2030. Bovendien zijn er Europese plannen om de klimaatdoelstellingen nog verder aan te scherpen.
Aanpak:	Het VEKP werd op 9 december 2019 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De acties rond transport en gebouwen zijn afgestemd op de acties uit het Luchtbeleidsplan. De acties rond transport zijn toegewezen aan DMOW en aan VMM. De opvolging wordt verzekerd via rapportering ikv BBT. Een eerste voortgangsrapport wordt voorzien midden 2021.
Timing en output:	
Q1 2021	Afstemmen van de prognoses rond broeikasgassen en luchtpolluenten
Q2 2021	Insteek leveren voor het voortgangsrapport voor de transportsector (maatregelen en indicatoren) en afstemming verzekeren met het VORA voor het Luchtbeleidsplan voor de andere sectoren
Q3 2021	-
Q4 2021	Afstemmen van de BBT-sjablonen voor het VEKP en het LBP

Beleidsplan:	GLB
Beleidsnota OMG:	11.1.7 - OD 7. Emissies in de industrie en landbouw verminderen 12.3.4 - OD 4. Vormgeven aan integraal waterbeleid in de landbouw 12.7.1 - OD 1. Onderlinge afstemming Vlaams landbouwbeleid, MAP 6 en stroomgebiedbeheerplannen
Doel:	<p>Omwille van de nieuwe aanpak van het Europees landbouwbeleid dient Vlaanderen een GLB Strategisch Plan op te stellen. Dit zal onder meer aangeven hoe de verschillende interventies ingevuld zullen worden en welke streefdoelen vooropgesteld worden.</p> <p>Oorspronkelijk zou het nieuwe GLB ingaan vanaf 2021, op dit moment wordt 1/1/2023 gehanteerd maar de onderhandelingen rond de verordening zijn nog steeds niet afgerond op Europees niveau.</p> <p>Het GLB bevat 3 doelstellingen die expliciet met omgeving gelinkt zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> d) <i>bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering en tot duurzame energie;</i> e) <i>bevorderen van duurzame ontwikkeling en efficiënt beheer van natuurlijke hulpbronnen, zoals water, bodem en lucht;</i> f) <i>bijdragen tot de bescherming van de biodiversiteit, versterken van ecosysteemdiensten en in stand houden van habitats en landschappen;</i> <p>Voor het bereiken van een goede waterkwaliteit, maar ook in kader van luchtkwaliteit en habitats, is het cruciaal dat de interventies van het GLB effectiever en efficiënter vorm gegeven worden. Interventies gericht op waterkwaliteit zijn vaak meer indirect van aard, bv. door in te zetten op erosie en bodembescherming. Anderzijds is er recent veel aandacht voor watergebruik.</p> <p>Aspecten luchtbeleid vallen sinds 1 januari 2021 nu ook onder de bevoegdheid van de VMM.</p>
Aanpak:	<p>Gezien de Europese onderhandelingen momenteel in de triloog-fase zitten heeft VMM daar nog nauwelijks impact op. Eenmaal beslist moet blijken welke opties verdwenen of bijgekomen zijn.</p> <p>In kader van het waterbeleid is het de bedoeling dat in de stroomgebiedbeheerplannen de basisprincipes en doelstellingen voor het GLB vermeld worden. Enkel op die manier kan conform het regeerakkoord en de beleidsnota (12.7.1 OD1) <i>het landbouwbeleid maximaal afgestemd worden op de stroomgebiedbeheerplannen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Actualisatie conditionaliteit tot niveau minimale wettelijke regels, op voorwaarde dat voldoende budgetten beschikbaar gemaakt worden voor vrijwillige ecoregelingen Indien niet: bijkomende regels inzake bufferstroken • Ecoregelingen gericht op bodembescherming, behoud grasland, etc. • Gebruik AMKM (beheersovereenkomsten, VLM) voor gebiedsgerichte aanpak waterbeleid • Versterking niet-productieve investeringen • .. <p>Gezien de SGBP goedgekeurd zullen zijn voor het GLB Strategisch Plan kunnen zij een zeer duidelijk kader schetsen, maar de implementatie zal dan nog steeds in het GLB Strategisch Plan moeten gebeuren.</p> <p>Het Departement Landbouw en Visserij (dL&V) is in Vlaanderen trekker van het GLB Strategisch Plan maar doet dit steeds meer in overleg met het beleidsdomein Omgeving. Hiertoe werd zowel intern OMG overleg ingesteld als regelmatig bilateraal dL&V-bOMG. Voor bOMG is VLM de "vertegenwoordiger".</p> <p>De kern van de VMM-aanpak (als onderdeel van beleidsdomein Omgeving) is dus overleg en adviseren en reageren op voorstellen en ontwerp teksten.</p>

Timing en output:	
Q1 2021	Bijdrage leveren tot het proces opmaak principe GLB
Q2 2021	non-paper strategisch plan op IKW (trekker dept. L&V) Kennisgevingsnota bij Team MER (trekker dept. L&V) Reageren op Kennisgevingsnota – in overleg met bOMG Aspecten GLB in ontwerp-SGBP3 naar aanleiding van openbaar onderzoek
Q3 2021	Opmaak en onderzoek Strategisch Plan GLB en MER (trekker L&V)
Q4 2021	Opname grote lijnen /algemene principes rond koppeling doelstellingen GLB in SGBP3 (vast te stellen door Vlaamse Regering ten laatste op 22/12/2021) Opvolging besluitvormingsproces strategisch plan (in te dienen bij Europese Commissie op 1/1/2022 indien bestaande timing verordening blijft gelden – afwachten triloog; trekker dept. L&V)

Beleidsplan:	Green Deal
Beleidsnota OMG:	nvt
Doel:	Set van beleidsinitiatieven van de Europese Commissie om de Europese economie tegen 2050 duurzaam en klimaatneutraal te maken
Aanpak:	De Europese Commissie publiceert thematische beleidsplannen als onderdelen van de Green Deal, waarna een politieke afstemming met de lidstaten volgt. De thematische beleidsplannen kondigen ook nieuwe regelgeving aan of herziening van de bestaande regelgeving
Timing en output:	Ifv voortgang Europese aanpak klimaatadaptatie
Q1 2021	Europese adaptatiestrategie (zie ook Vlaams Klimaatadaptatieplan)
Q2 2021	Actieplan nul-vervuiling Lucht, Water en Bodem (zie toegevoegde fiche)
Q3 2021	-
Q4 2021	Voorstel herziening van de PRTR-Verordening en de Richtlijn Industriële Emissies(zie toegevoegde fiche)

Beleidsplan:	Green Deal – Deel Actieplan Nul-Vervuiling Lucht, Water en Bodem
Beleidsnota OMG:	nvt
Doel:	Vervuilingsgraad terugbrengen tegen 2050 tot niveau niet meer schadelijk voor mensen en ecosystemen.
Aanpak:	Europees beleidsplan met daaruit volgend regelgevend initiatieven m.b.t. Lucht en Water.
Timing en output:	
Q1 2021	Publieke consultatie
Q2 2021	Publicatie als Mededeling Europese Commissie en agendering Leefmilieuraad
Q3 2021	Raadsconclusies (ovb)
Q4 2021	-

Beleidsplan:	Green Deal PRTR-verordening + Richtlijn Industriële Emissies (herzieningen)
Beleidsnota OMG:	nvt
Doel:	Herziening van de verordening en richtlijn in lijn met doelstellingen Green Deal
Aanpak:	Uitbreiding wordt overwogen m.b.t. de deelaspecten sectoren (uitbreiding naar agro-industrie), actualisering pollutanten, circulaire economie en klimaatmitigatie, verbetering regelgeving en publiek toegankelijk maken van informatie.
Timing en output:	
Q1 2021	Publieke consultatie
Q2 2021	-
Q3 2021	-
Q4 2021	Voorstel door Europese Commissie

BIJLAGE 3 – Regelgevingsagenda

Titel van het initiatief	Vlaams/ Europees	Betrokken regelgeving
Actualisering wetgeving polders en wateringen voor zover noodzakelijk n.a.v. reorganisatie waterbeheer	Vlaams	Wet op de polders d.d. 03/06/1957 en wet op de wateringen d.d. 05/07/1956
Actualisering Grondwaterdecreet	Vlaams	Decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer en decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (Waterwetboek)
Actualisering uitvoeringsbesluiten bij Grondwaterdecreet	Vlaams	27 maart 1985 - Besluit van de Vlaamse regering houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen 27 maart 1985 - Besluit van de Vlaamse regering houdende reglementering van de handelingen binnen de waterwingebieden en de beschermingszones 27 maart 1985 - Besluit van de Vlaamse regering houdende nadere regelen voor de afbakening van waterwingebieden en beschermingszones Titel II van Vlarem
BVR onbevaarbare waterlopen	Vlaams	algemeen beheer onbevaarbare waterlopen en publieke grachten
Financiering waterbeleid, wijziging gecoördineerd decreet integraal waterbeleid	Vlaams	Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni
Financiering waterbeleid, wijziging besluiten	Vlaams	Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2002 tot uitvoering van het hoofdstuk IIIbis van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren en hoofdstuk IVbis van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende tariefregulering van de integrale drinkwaterfactuur besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 houdende de algemene werkingstoelage aan de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk

Langetermijnvoorzieningsplannen openbare watervoorziening voor zover daarvoor aanpassing regelgeving nodig zou zijn	Vlaams	Gecoördineerd decreet integraal waterbeleid, besluit Vlaamse Regering van 13 december 2002 houdende reglementering inzake de kwaliteit en levering van water, bestemd voor menselijke consumptie
Implementatie Weser-arrest – Decreet en besluit	Vlaams	Wijziging gecoördineerd decreet integraal waterbeleid Wijziging besluit Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 en besluiten plan-MER
Aanpassing regels watertoets nav opmaak pluviale overstromingskaarten en wijziging informatieplicht	Vlaams	Decreet en Watertoetsbesluit Wijziging gecoördineerd decreet integraal waterbeleid Wijziging Watertoetsbesluit en VLAREL
Wijziging DIWB waterlichamen, infoplicht, Verordening hergebruik	Vlaams	Wijziging gecoördineerd decreet integraal waterbeleid: - Definities - Artn. 1.3.1.1.-1.3.1.3 - Implementatie VO hergebruik water
Digitale meter	Vlaams	Aanpassing gecoördineerd decreet integraal waterbeleid
MB keuringen	Vlaams	Ministerieel besluit over de keuring van de binneninstallatie, de niet-aangesloten binneninstallatie, de installatie voor tweedecircuitwater en de privéwaterafvoer
MB rapportering AWVR	Vlaams	Ministerieel besluit betreffende de rapportering over de toepassing van de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 april 2011 houdende bepalingen van rechten en plichten van de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk en hun klanten met betrekking tot de levering van water bestemd voor menselijke consumptie, de uitvoering van de saneringsverplichting, de niet-aangesloten binneninstallatie en installaties voor tweedecircuitwater in onroerende goederen die niet aangesloten zijn of worden op het

		openbaar waterdistributienetwerk, en het algemeen waterverkoopreglement
Besluit MKN grachten en verbeteringen metingen lucht voor Pb en Cd	Vlaams	aanpassing Vlarem II en bijlagen
Kleine Vlaremtrain water	Vlaams	aanpassen Vlarem II en bijlagen
PAS	Vlaams	
Lage emissiezones	Vlaams	Aanpassing LEZ besluit
Aanpak emissiefraude	Vlaams	Diverse initiatieven mogelijk
Aanpak houtverbranding	Vlaams	Uitvoering greendeal huishoudelijke houtverbranding
Monitoring rendement bestaande luchtwassers	Vlaams	VLAREM-wijziging
Implementatie van CDNI-verdrag	Vlaams	VLAREM-wijziging
wijziging LEZ-besluit voor toevoegen ultralage uitstoot LEZ	Vlaams	Besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 betreffende lage-emissiezones
wijziging LEZ-besluit voor toevoegen ultralage uitstoot LEZ	Vlaams	Besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 betreffende lage-emissiezones
Verfijning tariefregulering waterfactuur (incl eenmalige tarieven en inningsbijdrage)	Vlaams	Aanpassingen in BVR tariefregulering; MB tariefregulering, AWVR
Herziening Luchtkwaliteitsrichtlijn	Europees	VLAREM + Vlaams Luchtbeleidsplan
Herziening verordeningen licht en zwaar vervoer (CO2 emissienormen)	Europees	VLAREM + Vlaams Luchtbeleidsplan
Herziening verordening Euronorm licht en zwaar vervoer (Euro 7/VII)	Europees	VLAREM + Vlaams Luchtbeleidsplan
Herziening van de richtlijn industriële emissies + PRTR-verordening	Europees	VLAREM + Vlaams Luchtbeleidsplan
Herziening Richtlijn Milieukwaliteitsnormen (Prioritaire Stoffen)	Europees	VLAREM + Decreet Integraal Waterbeleid
RL Stedelijk Afvalwater	Europees	Nog geen impactanalyse mogelijk

BIJLAGE 4 – Communicatie initiatieven VMM

Niet limitatief overzicht van de huidig bekende communicatie-initiatieven VMM

- Project Zuivere Lucht: digitale maatregelentoolkit luchtkwaliteit + slotevent+ lead projectcommunicatie
- Life Belini: organisatie Vlaamse Waterdagen (inclusief activiteiten VMM) + campagne Fiere Rivieren + lead projectcommunicatie
- Life Delta: communicatie werken Schuilensmeer (www.vmm.be/schuilensmeer) + flyers omwonenden + artikels nieuwsbrief + sociale media)
- TransfAIR: communicatie AEROhelden + interactief spel AERO Adventure
- Life Narmena en LIVES : actieve deelname communicatiewerkgroep
- LIFE VAQUUMS: lead projectcommunicatie + organisatie slotevent
- Communicatie-ondersteuning van +- 15 andere Europese projecten
- Afwegingskader prioritair watergebruik tijdens waterschaarste: Workshops en slotevent (02/04/21)
- Kalkense meersen - werkbezoek minister Demir (31/01/21)
- CurieuzeNeuzen in de tuin: Citizen science project van de UA in samenwerking met partners waaronder de VMM om hitte en droogte in 5 000 tuinen in Vlaanderen in kaart te brengen. (23/01/21: start wervingscampagne)
- Henry Van de Velde Awards: digitale uitreiking (05/02/21)
- Publicatie nieuw toestandsrapport met resultaten grondwaterstanden en debieten onbevaarbare waterlopen (maandelijks)
- digitale nieuwsbrief voor de milieuprofessional (maandelijks)
- Filmpjes rond grondwatersysteem: 3 explainerfilmpjes in animatiestijl, verspreiding via website vmm.be, via de nieuwsbrief en op sociale media in de maanden februari en maart 2021.
- Uitrol communicatie wetgevende vernieuwingen van de keuring van de binneninstallatie, installatie voor tweede circuitwater en privéwaterafvoer (eerste kwartaal 2021)
- Online fora (02, 04, 05/03/21) Water+Land+Schap 2.0
- Communicatie over klimaatadaptie, met 8 webinars verspreid over het jaar voor verschillende doelgroepen en stakeholders
- Soft launch van vernieuwde app BelAir (30/04/21, timing onder voorbehoud)
- Mobiele ottertentoonstelling (start 5/03/21)
- Zwalmbeek-forum 3 (30/03/21, timing onder voorbehoud)
- Update www.vmm.be: overschakeling op werkwijze milieu-indicatoren om duidelijker te communiceren over de staat van het leefmilieu (geëvalueerde Vlaamse toestand) (Oplevering circa juni 2021)
- Publicatie begin juni 2021 resultaten onderzoek door UG microplastics in water: realisatie film met doelstelling, resultaten en advies voor online event
- Communicatie uitbreiding Woningpas met informatie zoneringsplan en waterkeuringen (rond 22 maart)
- Ondersteuning Open Ruimteplatform – communicatieworkshop 24 maart
- Videofilmje over EMAS bij VMM: svz en blik op de toekomst
- Communicatie over nieuwe organisatievorm VMM met o.a. nieuw bedrijfsfilmje
- Communicatie over proeftuinen droogte
- Communicatie over blauwalgen

BIJLAGE 5 - Personeelsplan

